

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

03. MAI 2006

Saksnr.

06/1660-11

Arkivnr.

Deres ref.
06/1660 KAR

Vår ref.
FIM/SiW
200600558

Oslo
8. mai 2006

Høring - fortrinnsberettigede obligasjoner

Vi viser til departementets brev av 23. mars 2006, vedlagt høringsnotat om fortrinnsberettigede obligasjoner.

Arbeidet med å legge til rette for denne type obligasjoner ble påbegynt allerede i 2001 ved Banklovkommisjonens utredning nr. 6. Norges Bank var i sitt høringssvar av 10. oktober 2001 positive til at det ble lagt til rette for både verdipapirisering og obligasjoner med fortrinnsrett. Banken uttrykte imidlertid skepsis til ordninger som direkte eller indirekte kan oppfattes som at myndighetene, for eksempel ved eget tilsyn eller andre ordninger, gir et spesielt sikkerhetsstempel til enkelte låneprodukter. Norges Bank har videre uttalt seg om forslag til forskrifter for denne type obligasjoner i høringssvar av 30. september 2002, 8. mars 2004 og 27. april 2005. Norges Bank er positiv til å få på plass et regelverk som i praksis kan gjøre det mulig å utstede fortrinnsberettigede obligasjoner, men har enkelte kommentarer til forslaget.

Nedenfor følger noen spesifikke merknader.

§ 2-25 fortrinnsberettigede obligasjoner

Etter gjeldende rett kan kredittforetak oppta obligasjonslån sikret ved pant i en utlånsportefølje. Loven bygger således på avtalepantmodellen, jf fil § 2-28. Som følge av dette må obligasjonseier sikres rettsvern for det enkelte krav i utlånsporteføljen, samt for frempantsettelsen av de tilhørende pantesikkerhetene. I tillegg kommer blant annet samtykkereglene i finansavtaleloven § 45 til anvendelse. Avtalepantmodellen medfører dermed at sikring av rettsvern, samt eventuell innhenting av samtykke fra kredittforetakets lånekunder, er tids- og kostnadskrevende. Dette har medført at ingen slike lån foreløpig er tatt opp.

På bakgrunn av dette støtter Norges Bank forslaget om å forlate avtalepantmodellen og i stedet gi kredittforetaket rett til å ta opp lån ved å utstede fortrinnsberettigede obligasjoner. Slik departementet peker på synes for øvrig forslaget å være i samsvar med dansk og svensk rett.

Fortrinnsberettigede obligasjoner vil ventelig bli omsatt i markedet og anvendt som pantesikkerhet for obligasjonseiers låneopptak. Vi legger til grunn at sikring av rettsvern for overdragelser og pantsettelse av slike obligasjoner (og av obligasjonslån med pantesikkerhet i utlånsporteføljer) skjer i samsvar med verdipapirregisterloven kapittel 7 om rettsvirkninger av registrering.

§ 2-29 Fyllingssikkerhet

Det fremgår av lovteksten at kun særlig likvide og sikre fordringer kan brukes som fyllingssikkerhet. Det synes derfor unødvendig å tallfeste maksimum andel utover bestemmelsen i finansieringsvirksomhetsloven om at kredittforetakets virksomhet hovedsakelig skal finansieres ved utstedelse av obligasjoner sikret ved pant i utlånsporteføljen. Om kredittforetaket ønsker spesifikke grenser kan dette avtales med obligasjonseierne og eventuelt andre berørte parter.

§ 2-32 Krav til stadig beløpsmessig balanse

Norges Bank har ikke innvendinger til at beløpsmatching anses som oppfylt såfremt nåverdien av sikkerhetsmassen til enhver tid overstiger nåverdien av krav som følge av fortrinnsberettigede obligasjoner og derivatavtaler.

§ 2-35 Uavhengig gransker

I lovforslaget legges det opp til at Kredittilsynet skal oppnevne en uavhengig gransker i kredittforetaket og fastsette dennes honorar. Granskeren skal påse at obligasjonseierne- og derivatmotpartenes interesser ivaretas, samt legge til rette for Kredittilsynets tilsyn. Etter Norges Banks syn er det både unødvendig og prinsipielt uheldig om Kredittilsynet pålegges en slik rolle. Når Kredittilsynet både avgjør hvem som skal være gransker og fastsetter honorar vil det gi en innflytelse i kredittforetaket som vanskelig kan kombineres med den uavhengighet som kreves av Kredittilsynet i tilsynsarbeidet. En slik rolle for Kredittilsynet i forhold til gransker kan, ved et eventuelt mislighold av forpliktelser i kredittforetaket, føre til konflikt mellom Kredittilsynet og obligasjonseierne. Vanlig revisjon er etter Norges Banks syn tilstrekkelig uavhengig i forhold til kredittforetaket.

§ 2-36 mislighold og betalingsstans

I paragrafen legges det opp til at obligasjonseier eller derivatmotpart som ikke får rettidig oppgjør kan bringe forholdet inn for Kredittilsynet hvis misligholdet har vart i mer enn tre virkedager. Kredittilsynet må da pålegge kredittforetaket å rette forholdet innen senest tre virkedager, dersom dette ikke lykkes kredittforetaket skal Kredittilsynet så raskt som mulig erklære betalingsstans så fremt obligasjonseierne interesser tilsier det. Norges Bank mener slike forhold kan ivaretas i avtaler mellom obligasjonseierne og kredittforetaket. Oppgaven kan svekke Kredittilsynets uavhengighet, og Kredittilsynet kan risikere erstatningskrav i forhold til om en avgjørelse var i obligasjonseierne interesse. Det fremkommer også uklart om andre enn obligasjonseierne kan melde, og hva som menes med melding.

§ 2-37 Felles gjeldsforfølgning

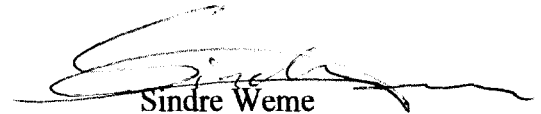
Paragrafen referer feilaktig til § 2-35. Korrekt referanse er § 2-34.

Departementet legger til grunn at panteloven § 6-4 om legalpant for nødvendige boomkostninger i panteretter og andre sikkerhetsretter, ikke vil komme til anvendelse i forhold til obligasjonseierne fortrinnsrett. Norges Bank slutter seg til at det ikke er naturlig å la denne bestemmelsen komme til anvendelse på fortrinnsberettigede obligasjoner som ikke bygger på avtalepantmodellen. Videre kan panteloven § 6-4 tenkes å medføre reduserte lånemuligheter for kredittforetakene fordi obligasjonseierne dekningsadgang svekkes.

Det kan være hensiktsmessig om det videre lovarbeidet avklarer om avtaler om obligasjonslån ved utstedelse av fortrinnsberettigende obligasjoner kan omfattes av lov om finansiell sikkerhetsstillelse. Vi viser i den forbindelse til at panteloven § 6-4 ikke kommer til anvendelse på sikkerhetsstillelse som omfattes av denne loven. Også reglene om sikring av rettsvern ved overdragelser og pantsettelse av fortrinnsberettigende obligasjoner bør etter vårt syn omtales i lovforarbeidene.

Med hilsen

Birger Vikøren

Sindre Weme